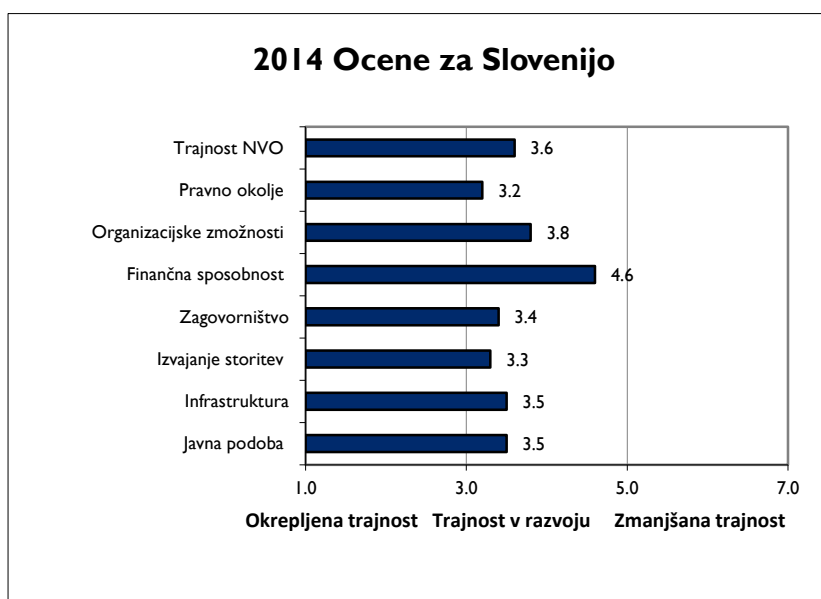


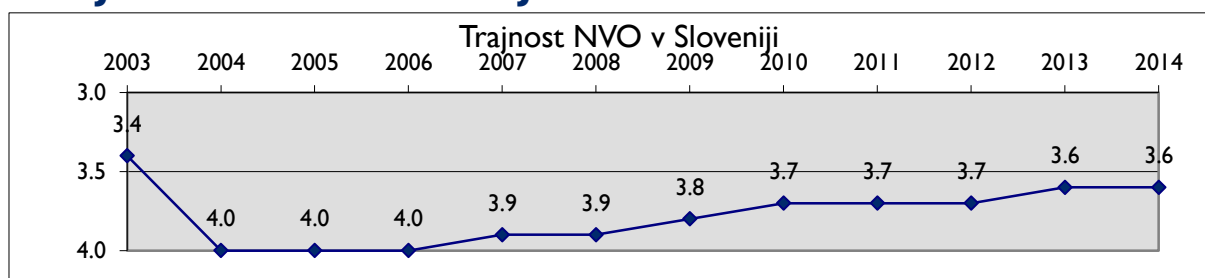


INDEKS TRAJNOSTI ORGANIZACIJ CIVILNE DRUŽBE 2014—SLOVENIJA

Junij 2015



TRAJNOST ORGANIZACIJ CIVILNE DRUŽBE: 3.6

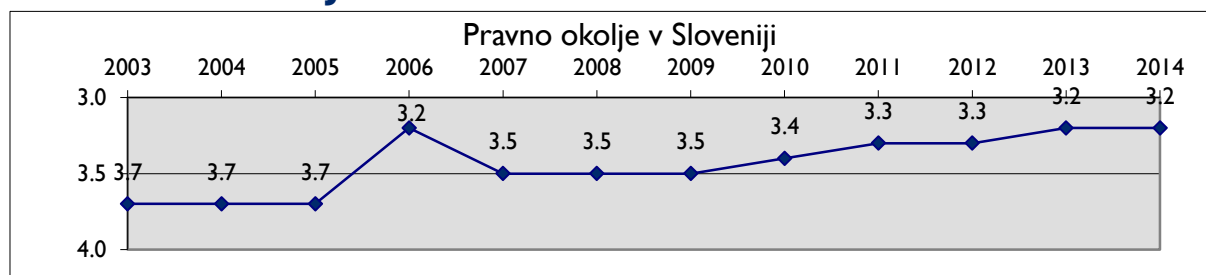


Leto 2014 so v Sloveniji zaznamovale volitve, najprej evropske parlamentarne volitve v maju, zatem nacionalne parlamentarne volitve v juliju, nato pa še lokalne volitve v oktobru. To je privedlo do začasnih, v nekaterih primerih tudi trajnih prekinitev številnih državnih procesov, še posebej tistih, povezanih z zakonodajo in financiranjem, rezultat tega pa je bilo tudi relativno malo sprememb v pravnem okolju za organizacije civilne družbe (OCD). Čeprav so volitve do neke mere pospešile zagovorništvo OCD, so zaradi razpršenosti prizadevanj med različnimi volitvami vidnost in učinki teh poskusov manjši kot v prejšnjih letih. Vendar pa so po drugi strani volitve pokazale, da so mnogi vidni akterji OCD postali aktivni v politiki, saj so bile liste kandidatov vseh strank delno ali pa celo v celoti sestavljene iz posameznikov iz civilne družbe, vključno z aktivisti za pravice manjšin.

Gospodarska kriza vsako leto prizadene več OCD. Javno financiranje in donacije se zmanjšujejo, OCD pa le s težavo ohranjajo svoje programe. Javna podoba in izvajanje storitev sta se v letu 2014 izboljšala. OCD so vedno bolj prisotne v nacionalnih dnevnikih bodisi kot strokovnih komentatorji bodisi kot predmet pozitivnih zgodb. Javne institucije vedno bolj prepoznavajo izvajanje storitev OCD in jih vključujejo v nacionalne strategije in izvajanje javnih politik in storitev.

V Sloveniji je registriranih več kot 26.000 OCD, od tega skoraj 23.350 društev (400 več kot lani), 2.810 zavodov (280 več kot lani) in 260 fundacij (18 več kot lani). Niso pa vse registrirane organizacije tudi aktivne. Po podatkih AJPES-a in Statističnega urada je 40.6 % OCD registriranih na urbanih področjih (mestnih občinah), 59.4 % pa jih je registriranih na podeželskih območjih. Registriranih je tudi 59 socialnih podjetij, čeprav še precej več organizacij deluje po načelih socialnega podjetništva, čeprav niso registrirane kot socialno podjetje.

PRAVNO OKOLJE: 3.2



Pravno okolje se v letu 2014 ni bistveno spremenilo. Ker je prejšnja vlada odstopila v maju, nova pa ni nastopila vse do septembra, smo bili priča dolgemu obdobju, v katerem parlament ni sprejel nobenega novega zakona. Za spremembe Zakona o prostovoljstvu se je na primer pričakovalo, da bodo sprejete do konca 2014, vendar je delovna skupina, potem ko je vlada odstopila, začasno prenehala s svojim delom.

V letu 2014 se je vlada osredotočila na pripravo akcijskih načrtov za več nacionalnih programov in strategij, ki so bile sprejete leta 2013, vključno z Nacionalnim programom za mladino in Nacionalnim programom socialnega varstva. Vsi ti akcijski načrti omenjajo OCD kot pomembne akterje pri izvajanju nacionalnih programov, vendar pa še niso bili implementirani.

Osnovne kriterije za pridobitev statusa organizacije v javnem interesu postavlja Zakon o društvih, nadgrajujejo pa jih drugi področni zakoni. Tako je na primer Zakon o varstvu okolja iz leta 2006 postavil relativno visoke kriterije za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja, ki so jih nedavne spremembe zakona in nova uredba, sprejeta v prvi polovici 2014, ublažile, tako da so zdaj bolj skladni s tistimi na drugih področjih. Pri uveljavljanju podobnih sprememb v Zakonu o uresničevanju načela enakega obravnavanja, ki ureja enako zakonsko obravnavo brez obzira na spol, raso, vero, starost, spolno orientiranost ali drugo osebno okoliščino, pa OCD v letu 2014 niso bile uspešne.

V 2014 je bil spremenjen Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki zdaj državnim in lokalnim oblastem dopušča dodajanje socialnih podjetij na seznam organizacij, ki so upravičene do brezplačnega prostora, kar je prej veljalo samo za OCD s statusom delovanja v javnem interesu.

Zakonodaja, ki postavlja osnovna pravila za registracijo in delovanje OCD, se ni spremenila že več let. Postopek je preprost in cenovno ugoden. Društva se registrirajo pri lokalni upravni enoti, zasebni zavodi na sodišču, ustanove pa na pristojnem ministrstvu. Postopek je krajši od enega meseca – običajno vzame manj kot teden dni – in stane manj kot 100€. Edina slaba stran ureditve je, da se OCD še vedno ne morejo registrirati prek spleta.

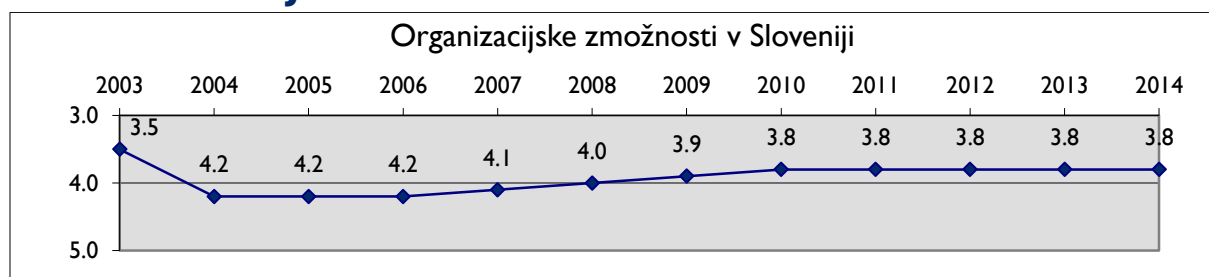
Zakon ščiti OCD pred zaprtjem iz političnih oziroma arbitrarnih razlogov, saj zakonodaja postavlja jasne meje državnega nadzora nad OCD. OCD morajo redno letno oddajati letna poročila. Če jih dve leti

zapored ne predložijo, se jih lahko izbriše iz registra. Registracijo pa je mogoče zavrniti le, če so izpolnjeni določeni pogoji, kot je na primer dejstvo, da se OCD ustanavlja izključno z namenom pridobivanja dobička ali nezakonite dejavnosti. Poleg tega obstajajo tudi jasna pravila o tem, kdaj lahko država zamenja člane uprave ustanove, na primer če uprava ne izpolnjuje svojih pravnih oziroma zakonskih obveznosti. OCD lahko svobodno izražajo svoje mnenje in se vključujejo v kakršno koli razpravo oz. izvajajo druge zagovorniške aktivnosti. Enakopravno se lahko potegujejo za javna naročila in izvajajo gospodarsko dejavnost kot druge pravne osebe.

Davčna obravnava OCD je še vedno nespodbudna. Davčni režim za pridobitno dejavnost OCD je enak kot pri podjetjih. Davčna olajšava za donacije pravnih oseb skupaj znaša največ 0.5 odstotka. Posamezniki lahko 0.5 odstotka dohodnine namenijo kateri od javno koristnih OCD, verskim skupnostim, sindikatom ali političnim strankam. Prejete donacije in nepovratna javna sredstva niso obdavčena.

Podporne organizacije na nacionalni in regionalni ravni OCD še naprej nudijo brezplačno pravno pomoč.

ORGANIZACIJSKE ZMOŽNOSTI: 3.8



Organizacijske zmožnosti OCD se v 2014 niso spremenile, čeprav se zaradi številnih usposabljanj, ki jih izvajajo infrastrukturne organizacije, zavest o pomembnosti organizacijskega razvoja povečuje.

OCD še naprej tesno sodelujejo z lokalnim prebivalstvom, še posebej pri izvedbi dobrodelnih akcij. Tri največje dobrodelne akcije leta so bile povezane z odzivom na naravne nesreče, ki so jih povzročili žled, ki je Slovenijo prizadel februarja 2014, ter obsežne poplave, ki so zajele Bosno in Hercegovino, Srbijo ter Slovenijo maja in avgusta 2014. Poleg organizacije dobrodelnih dogodkov so OCD (vključno z gasilskimi društvi, skavti, taborniki in humanitarnimi organizacijami) in njihovi prostovoljci nudili pomoč žrtvam na prizadetih območjih.

Vse OCD imajo jasno definirana poslanstva, saj so ta integralni del njihovih ustanovitvenih aktov, le manjše število OCD pa ima tudi bolj podrobne strateške načrte. Kljub temu pa, odkar so dolgoročni cilji pogost kriterijev za izbiro pri javnih razpisih, uporaba strateškega načrtovanja postopno raste.

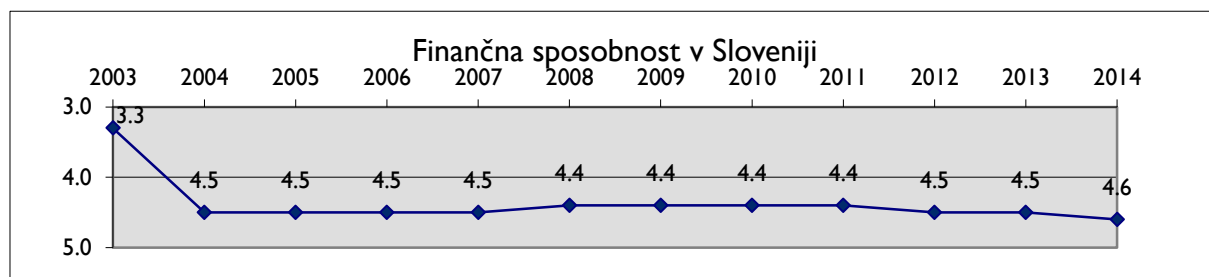
OCD imajo jasne strukture upravljanja, saj morajo le-te biti jasno opredeljene v njihovih temeljnih aktih. Upravni odbori običajno niso vpleteni v vsakodnevno delovanje, temveč služijo kot upravljavska, nadzorna in strateška telesa. Upravni odbori sicer ne igrajo pretirano aktivne strateške vloge, temveč sprejemajo in potrjujejo akte, ki jih je pripravil direktor ali predsednik organizacije.

Po podatkih AJ PES-a število zaposlenih v OCD stalno raste, s hitrostjo približno 100 ljudi na leto. Če primerjamo te podatke s podatki Slovenskega statističnega urada o zaposlenosti, je odstotek delovnega prebivalstva, ki je zaposlen v sektorju, še vedno zgolj 0,76 odstotka v primerjavi s povprečjem EU 3,39 odstotkov. Nadalje so OCD še vedno močno odvisne od sistema javnih del in drugih državnih subvencij za zaposlovanje. Posledica tega je, da se osebje v OCD pogosto menjuje, kar močno vpliva na njihovo trajnost. Večina OCD v svoje delo vključuje prostovoljce, čeprav je samo 687 organizacij registriranih kot prostovoljskih. Po poročilu o prostovoljstvu Ministrstva za notranje zadeve iz leta 2013 so 46.903 prostovoljci opravili 6.616.795 ur prostovoljskega dela v 494 organizacijah.

OCD so dobro opremljene z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, medtem ko imajo majhne organizacije težave z obvezno elektronsko oddajo poročil in drugih dokumentov. Veliko OCD uporablja

družabna omrežja, še posebej Facebook, kot svoj primarni način komunikacije. Nekatere organizacije so se celo odločile, da ne bodo imele spletnih strani, in uporabljajo samo družabna omrežja.

FINANČNA SPOSOBNOST: 4.6



Finančna sposobnost OCD se je v 2014 zaradi gospodarske krize poslabšala. Glede na najnovejše podatke so se javna sredstva v 2013 zmanjšala za dodatne 3 odstotke (s 326 milijonov evrov na 317 milijonov evrov). Čeprav ni na voljo zanesljivih podatkov, OCD poročajo, da so se zmanjšale tudi donacije pravnih oseb. Donacijo 0.5 % dohodnine je javno koristnim organizacijam podarilo več prebivalcev kot v prejšnjih letih, kljub temu pa se je skupni znesek teh sredstev zmanjšal s 3.9 milijona v 2012 na 3.5 milijona v 2013. Davčni urad je sredstva organizacijam nakazal septembra 2014.

Po drugi strani pa so se donacije posameznikov humanitarnim organizacijam v okviru kampanj za zbiranje sredstev za žrtve žledu in poplav v letu 2014 povečale. Ker so bile te donacije povezane z izrednimi pojavi, so se na drugi strani donacije za redne programe humanitarnih organizacij zmanjšale.

Fundacija invalidskih in humanitarnih organizacij, ki razdeljuje loterijska sredstva, je razdelila 17,8 milijona evrov, kar je 1,8 milijona evrov več kot leta 2013.

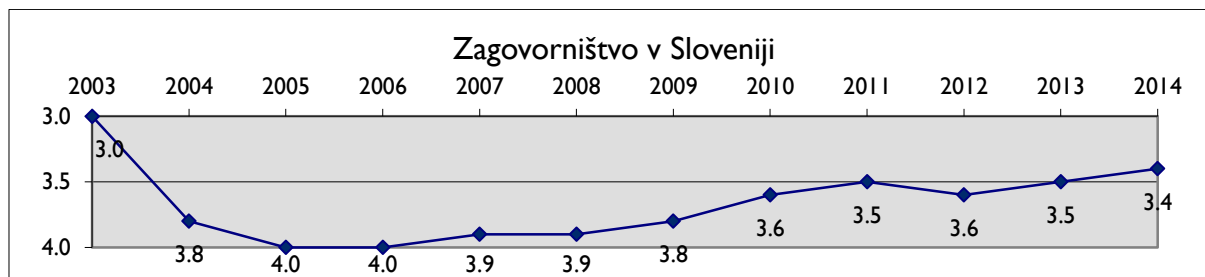
Zaključek Evropske finančne perspektive še naprej negativno vpliva na finančno stabilnost OCD. Javni razpisi za novo finančno perspektivo verjetno ne bodo objavljeni do druge polovice 2015.

Konzorcij, sestavljen iz Regionalnega centra za okolje in Centra NVO Slovenije (CNVOS), ki upravlja NVO program finančnega mehanizma EGP, je v 2014 začel razdeljevati sredstva. V 2014 je med OCD razdelil več kot 1,5 milijona evrov sredstev. Več kot 360 organizacij se je prijavilo za petnajst srednjih (do 60.000 evrov) in velikih (do 120.000 evrov) projektov, več kot 240 prijaviteljev pa za 18 majhnih projektov (do 20.000 evrov).

OCD dobijo večino sredstev na lokalni ravni, gre za občinska sredstva, članarine in donacije. Viri financiranja OCD so dokaj raznoliki, vendar niso zadostni, da bi zagotovili dolgoročno vzdržnost. Po podatkih analize virov financiranja OCD, ki jo je junija 2014 pripravil CNVOS, prihaja večina sredstev iz javnih virov (40%) in pridobitne dejavnosti, vključno z javnimi naročili (40%). Manj OCD se loteva inovativnih poskusov zbiranja denarja, kot je množično financiranje in druge kampanje.

OCD morajo slediti jasnim računovodskim pravilom glede na tip in velikost organizacije. Upravni odbori običajno potrjujejo letna poročila pred oddajo na AJ PES. Letnih poročil OCD niso zavezane revidirati, razen če gre za poročila društev z letnimi prihodki, višjimi od milijona evrov.

ZAGOVORNIŠTVO: 3.4



Zagovorništvo je v letu 2014 v splošnem ostalo na enaki ravni kot v 2013. Po odstopu vlade v maju so se vsi zakonodajni postopki ustavili ali so bili začasno preloženi. Posledično so bile OCD v postopkih sprejemanja zakonodaje v letu 2014 manj aktivne kot v 2013. Ker je bila nova vlada vzpostavljena šele konec septembra, je bilo ob koncu leta še vedno prezgodaj, da bi ocenili njeno odprtost do civilne družbe; glede na podatke CNVOS je nova vlada od septembra do novembra 2014 kršila rok za posvetovanja z javnostjo v 70 % primerov.

Na nacionalni ravni je nova vlada nadaljevala prakso prejšnje in v okviru Kabineta predsednika vlade določila državnega sekretarja, pristojnega za vzpostavitev dialoga s civilno družbo in koordinacijo državljskih pobud ter socialno podjetništvo. Številna zagovorniška prizadevanja OCD v času okrog volitev so spodbudile dialog med državo in OCD. Naveza OCD, ki zagovarja pravice LGBT skupnosti, je na primer začela kampanjo, s katero je spodbujala politične stranke, da se zavežejo k delovanju v smeri oprostitve vseh vrst diskriminacije proti LGBT skupnosti. Zavezo je podpisalo osem političnih strank, ki imajo predstavnike v parlamentu. Ta zaveza je vključevala tudi številne obljube za boljše sodelovanje s civilno družbo.

Za lokalne volitve so regionalna stičišča in nacionalna krovna organizacija CNVOS pripravili spletno aplikacijo, ki je predstavila poglede županskih kandidatov na sodelovanje z OCD. Zbrani podatki so bili posredovani različnim lokalnim medijem. Odgovori kandidatov bodo uporabljeni kot orodje za izboljšanje sodelovanja med OCD in lokalnimi oblastmi na različnih področjih. Pred lokalnimi volitvami so nekateri župani podpisali tudi lokalne sporazume o sodelovanju z OCD.

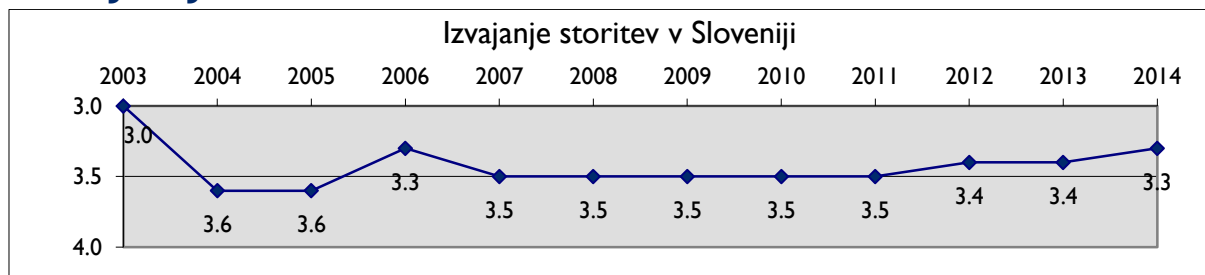
Kampanja za participativne proračune Odločaj o mestu se je začela v Mariboru v 2014 in se nato razširila v številna druga mesta. Nekatere politične stranke so tako vključevale participativno oblikovanje proračuna v svoje politične programe za lokalne volitve.

Koalicije OCD so bile uspešne tudi na drugih področjih. Tako sta se npr. Slovenski Karitas in Rdeči križ Slovenije trudila vlado prepričati, naj nadomesti Evropski program razdeljevanja hrane, saj se je ta zaradi končanja evropske finančne perspektive zaključil. Posledično se je vlada odločila zagotoviti dodatne vire iz državnih rezerv. OCD so oblikovale tudi koalicije s sindikati in političnimi strankami, na primer v boju proti pomanjkanju transparentnosti v zvezi s pravico prostotrgovinskih sporazumov med ZDA in EU.

OCD so bile zastopane v nekaterih delovnih skupinah za pripravo zakonodaje, ki zadeva OCD sektor, kot na primer pri spremembah Zakona o prostovoljstvu in Zakona o socialnem varstvu ter pri pripravi Pravilnika o socialnovarstvenih programih.

OCD so bile v 2014 uspešne tudi pri uporabi pravnih sredstev, saj so zmagale v dveh ustavnih pritožbah na področju varstva okolja. Ena odločitev je razveljavila neustavne člene Zakona o prostorskem načrtovanju, druga pa okoljevarstveno dovoljenje enega podjetja.

IZVAJANJE STORITEV: 3.3



Izvajanje storitev se je v 2014 izboljšalo. V preteklem desetletju so bile OCD viden ponudnik javnih storitev, še posebej na področjih sociale, kulture, športa, civilne zaščite in preprečevanja požarov. Storitve OCD so na voljo vsem, ne le lastnemu članstvu. OCD tudi vedno bolj oglašujejo svoje produkte in storitve pri drugih OCD, gospodarstvu in javnem sektorju, še posebej lokalnih oblasteh.

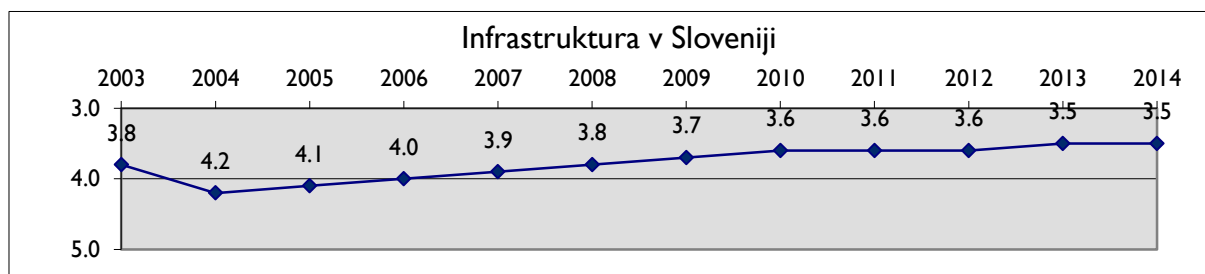
Dobrine in storitve OCD odražajo potrebe skupnosti. To je bilo posebej vidno v njihovem odzivu na uničujoč žled februarja, ki je poškodoval več kot 40 odstotkov slovenskih gozdov. Prostovoljna gasilska društva, civilna zaščita, gorski reševalci in humanitarne organizacije so bili prvi pri pomoči žrtvam, ki so bile brez elektrike in dostopa do glavnih cest več kot teden dni. Žled je OCD spodbudil tudi k razvoju novih storitev, kot je na primer saditev dreves.

OCD razvijajo tudi storitve za potrebe ljudi na podeželju. Aprila 2014 je na primer Zavod Sopotnik za medgeneracijsko sodelovanje, da bi spodbujal socialno vključenost starejših, zanje razvil mrežo brezplačnega prevoza. Spet druge OCD so razvile kanale za dostavo hrane tistim, ki jo potrebujejo.

OCD se hkrati pospešeno lotevajo tudi socialnega podjetništva. Nekatera podjetja, kot je npr. prva romska restavracija Romani Kafena, so že dobro poznana. V nekaterih drugih primerih skušajo OCD uporabiti svojo pozitivno javno podobo za zagon socialnih podjetij. Društvo Smetumet je na primer nadgradilo svoj projekt pOSEBNI prijatelji, namenjen proizvodnji edinstvenih igračk s sporočili za promocijo zaščite okolja in nediskriminacije, v dejavnost usposabljanja in zaposlovanja oseb z invalidnostjo za izdelavo teh igračk.

Kot ponudniki storitev so OCD zajete tudi v nacionalnih programih in zakonodaji z večine področij, številne od teh storitev so tudi sofinancirane z javnimi sredstvi. Nadalje OCD nudijo tudi različne storitve v sodelovanju z osnovnimi in srednjimi šolami, ki so financirane iz sredstev šol ali s prispevki staršev. Čeprav so OCD že prepoznani izvajalci javnih storitev, pa neke posebne vloge v spremljanju in vrednotenju izvajanja javnih storitev še vedno nimajo, saj jim na tem področju manjkajo potrebna znanja.

INFRASTRUKTURA: 3.5



Infrastruktura ostaja na enaki ravni kot v 2013. Infrastrukturne organizacije, vključno z nacionalno krovno mrežno, dvanajstimi regionalnimi stičišči in približno 170 vsebinskimi mrežami, imajo dober položaj in so prepoznane. Večina vsebinskih mrež je financiranih s članarinami in nacionalnimi javnimi sredstvi. Nekateri od njih, pa tudi CNVOS in regionalna stičišča, so financirane iz Evropskega socialnega sklada. Infrastrukturne organizacije drugim OCD glede na njihove potrebe in raven razvitosti nudijo vrsto storitev – informiranje, usposabljanje in brezplačno svetovanje po vsej državi.

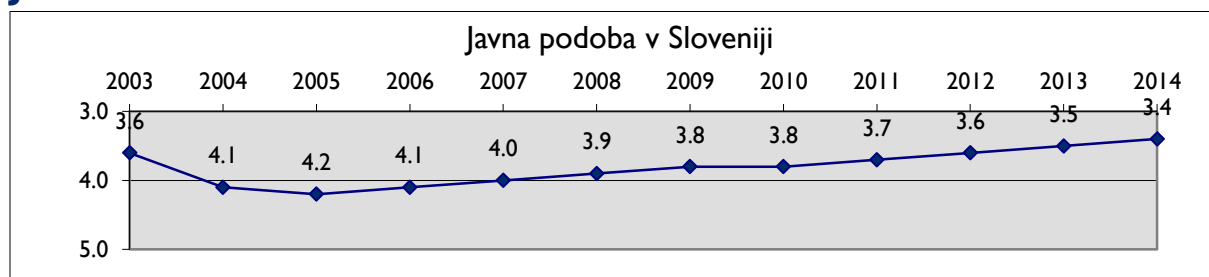
V letu 2014 so nastali novi inkubatorji za socialna podjetja, kot sta Center avtonomne alternativne produkcije (CAAP) in Zavod K.N.O.F v jugovzhodni Sloveniji. Tovrstnih inkubatorjev je sicer s podporo več nacionalnih in evropskih finančnih virov: Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, javne agencije SPIRIT Slovenija ter Zavoda za zaposlovanje RS vedno več.

Lokalne razvojne fundacije (LRF) še vedno niso dobro razvite. Organizacije, ki so bile kot LRF registrirane pred skoraj desetimi leti, še vedno delujejo, vendar načeloma več ne zbirajo in razdeljujejo sredstev, novih tovrstnih organizacij pa je zelo malo. Dober primer je npr. skupnostna fundacija za zbiranje sredstev in podporo socialnim storitvam, ki jih nudijo OCD, ki so jo ustanovili občina Kidričevo in tamkajšnja lokalna podjetja.

CNVOS in regionalna stičišča nudijo širok nabor brezplačnih usposabljanj, od kratkih delavnic do tridnevniških naprednih usposabljanj, ki pokrivajo vsa najpomembnejša znanja, potrebna za razvoj OCD, vključno s strateškim načrtovanjem, upravljanjem človeških virov, zbiranjem sredstev, lobiranjem in odnosi z javnostmi.

Partnerstva med OCD in drugimi sektorji rastejo. Korporativno prostovoljstvo je spodbudilo sodelovanje med podjetji in OCD. Številna podjetja so na primer pomagala prenoviti hišo Slovenske filantropije, ki bo služila kot skupnostni center. OCD in mediji izvajajo številne skupne kampanje. Tako npr. Zveza prijateljev mladine z radiem Val 202 izvaja kampanjo za pomoč otrokom, ki živijo v revščini.

JAVNA PODOBA: 3.5



Javna podoba OCD se vztrajno izboljšuje. Medtem ko so regionalni in lokalni mediji od nekdaj odprti za zgodbe OCD, so bili nacionalni mediji nekoč manj dostopni. OCD in njihove dejavnosti so zdaj integralni del programov nacionalnih medijev za razliko prej, ko so bili marginalizirani in se je na njih gledalo z neko skepso. OCD so na nacionalnih televizijah in radiih pogosto vprašane tudi za mnenje o določenem družbenem dogajanju. Nekateri mediji predvajajo tudi programe, posebej posvečene dejavnostim OCD, kot na primer Dobra dela na Radiu Slovenija ali spletna stran, posvečeno prostovoljstvu, ki je del spletnega portala RTV Slovenija.

Javnost končno bolje pozna vlogo OCD, v veliki meri zaradi njihovih prizadevanj za ublažitev naravnih katastrof in drugih težav, pa tudi zaradi vedno bolj profesionalne promocije njihovih dejavnosti. OCD zaposlujejo več osebja namenjenega stikom z javnostmi, vzdržujejo osebne stike z mediji in oblikujejo komunikacijske strategije. Večina OCD ima svoje spletne strani ali vsaj profile na družbenih omrežjih, kjer promovirajo svoje poslanstvo in glavne dejavnosti.

Kot posledica pozitivne in pogostejše omembe OCD v medijih se je izboljšala tudi podoba OCD pri podjetjih in javnih institucijah. Sodelovanje med podjetji/lokalnimi oblastmi in OCD se je povečalo. Oboji se namreč na OCD vedno bolj obračajo za izvedbo različnih dejavnosti, kot sta izvajanje storitev in organizacija lokalnih dogodkov.

Da bi povečal transparentnost OCD, je CNVOS začel kampanjo za spodbujanje transparentnosti OCD, s katero jih spodbuja k objavi letnih poročil, prihodkov in drugih informacij na njihovih spletnih straneh. Oblikovala se je koalicija vidnejših OCD za promocijo transparentnosti v OCD, največje dobrodelne organizacije v državi pa so že izboljšale dostopnost svojih finančnih poročil na spletu.

Sprejemanje etičnih kodeksov pri slovenskih OCD ni pogosto, se pa organizacije namesto tega poslužujejo različnih sistemov vodenja kakovosti, kot je npr. Standard kakovosti NVO, vzpostavljen leta 2008.

Na splošno se perspektiva podjetij in javnih institucij o OCD izboljšuje, vsi deležniki bolje razumejo in prepoznavajo vlogo OCD v družbi, čeprav so nekatere OCD, predvsem okoljevarstvene, še vedno dojete kot zdravarji in aktivisti.

Pred nekaj leti so Slovenke OCD razvile NVO standard kakovosti. OCD se lahko odločijo za certificiranje ali sistem samoocenjevanja. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev se jih večina odloči za slednje. Veliko OCD je pridobilo tudi druge certifikate, kot npr. Družini prijazno podjetje, ali pa uporabljajo druge sisteme vodenja kakovosti, kot je Sistem poslovne odličnosti (EFQM).

Indeks trajnosti organizacij civilne družbe (Civil Society Organization Sustainability Index) je ključno analitično orodje, s katerim se meri napredek civilnega sektorja v Srednji in Vzhodni Evropi ter Centralni Aziji. Indeks spremlja napredek civilnega sektorja v 29 državah v zadnjih 18 letih. Indeks preučuje celotno podporno okolje civilne družbe, pri čemer posebno pozornost posveča pravnemu okolju, organizacijski sposobnosti, finančni sposobnosti, zagovorništvu, izvajanju storitev, infrastrukturi in javni podobi. Vsaka od dimenzij je ocenjena po skali s sedmimi točkami, na kateri 1 pomeni zelo napredno stopnjo in 7 zelo nizko stopnjo razvoja. Indeks je razvila Agencija ZDA za mednarodni razvoj (USAID) v partnerstvu z lokalnimi organizacijami v vsaki od držav, ki jih obravnava indeks.

Za več informacij se lahko obrnete na Tino Divjak na tina.divjak@civos.si.

Angleška verzija Indeksa trajnosti OCD za Srednjo in Vzhodno Evropo in centralno Azijo za leto 2014 je dostopna na: <http://www.usaid.gov/europe-urasia-civil-society>